

Det gjutna valet på Siggesta Gård

- Ska man bygga ett engelskt orangeri är det gjutjärnsdetaljer som gäller. Då duger det inte med stål. Det säger Ingrid Westman, fastighetschef på Siggesta Gård och nöjd kund till JOM.

Orangeriet är den senaste i raden av succéartade satsningar på Siggesta Gård på Värmdö strax utanför Stockholm.

- Orangeriet var egentligen tänkt som ett större och kapacitetshöjande tillskott till den kombinerade glasskiosk och biljettlucka vi hade till vår populära fotbollsgolfbana, förklarar Ingrid Westman. Men när vi slog upp portarna till orangeriet förra sommaren blev trycket på glassbaren och caféet så starkt att vi fick behålla biljettförsäljningen i en separat kiosk.

I de större byggprojekten erkänner Ingrid Westman villigt att hon är med och styr på detaljnivå.

- Orangeriet är en mycket genomtänkt byggnad både tekniskt och utseendemässigt. Jag ville inte lämna någonting åt slumpen.

Tätt mönster var ett krav från Mats Krogh.

Ett funktionellt och vackert galler som gjuts i Skottland.

Så bland annat var det fastighetschefen själv som var med och valde gjutjärn till vissa centrala detaljer, som skyddsgaller runt inomhusträden och gallren till luft- och vattenavrinningskanalerna som löper utmed hela glasväggen.

- Orangeriet har rötter i det viktorska England, konstaterar Ingrid Westman. Då var byggnadsstilen sirlig och man använde mycket ornamentat gjutjärn. Nu lever vi i 2000-talets Sverige, men Ingrid Westman ville ändå behålla en viss trohet till originalstilen.

- Framförallt var vi överens om att vi ville ha en inbjudande och folklig stil, ett uttryck som appellerar till ung som gammal, citysingel som barnfamiljer. Inte alltför stramt och avskalat, som det gärna blir om vi släpper moderna svenska arkitekter helt lösa med sina formideal.

Den lösning som arkitekterna Kjell Häggberg och Kristina Philipson på Whites arkitektbyrå i Stockholm kunde enas med Ingrid Westman och hennes stab om, var ett vackert och ändamålsenligt gallermönster från JOM, inte för sirligt, men ändå levande på det sätt som bara gjutjärn kan bli.

Den som ledde byggteamet på rätt spår var projektledaren Mats Krogh från Peabs Kungsfiskaren.

- Jag kände till JOM sedan tidigare och kollade med dem om de hade något som fyllde vår kravspecifikation, berättar han. Mönstret skulle vara tätt nog för att inte släppa igenom tunna stolsben och ytan skulle klara att åldras med värdighet. När Gunnar Löfberg på JOM blev kontaktad angående gallren

kom han direkt att tänka på ett galler som ursprungligen användes till trappstegen på utrymningstrappor i Storbritannien.

- Det är ett funktionellt men samtidigt vackert galler som tillverkas av ett gjuteri i Skottland där man har lång erfarenhet av just detta galler, konstaterar Gunnar Löfberg. Själva har vi bland annat använt det i spiraltrappor på Liseberg och i en handikapp-ramp på Skeppsholmens Folkhögskola, där Fastighetsverket var beställare. Det var den rampen vi kunde visa teamet på Kungsfiskaren och Whites arkitektbyrå.

Utöver det estetiska värdet av gallret, och dess höga grad av gjutjärns känsla, fanns en annan aspekt som gjorde det högst lämpligt, nämligen kravet på kort bygg- och leveranstid till en rimlig kostnad. Hela orangeriet skulle byggas mellan jul och valborg.

- Varje gjutjärnsform är visserligen unik, men tack vare gjuteriets långa erfarenhet av gallermodellen kan de relativt snabbt ställa om till de mått som krävs för varje objekt, förklarar Gunnar Löfberg.

Arkitekterna och teamet på Kungsfiskaren åkte till Skeppsholmens Folkhögskola och tyckte om vad de såg. Därefter började en intensiv kommunikation mellan Gunnar Löfberg på JOM och ansvariga arkitekter. Och mellan Gunnar Löfberg och gjuteriet i Skottland.

Till valborg 2009 satt allt på plats som planerat och glass- och kaffeförsäljningen kunde börja. I dag har gallren hunnit få en viss patina och de har visat vad de går för under en hårt belastad sommarsäsong.

Fastighetschefen Ingrid Westman var ute efter en sammansmältning av ornamenterat och stramt.

- Vi är väldigt nöjda med vårt val, säger Ingrid Westman. Vi är faktiskt väldigt nöjda med hela orangeriet och det är väl tur det, för nu ska byggnaden stå här i hundra år!

En bra dag drar Siggesta Gård till sig tvåtusen besökare och totalt hade anläggningen 150.000 besökare sommaren 2009.

- Det är ett perfekt utflyktsmål för alla som bor i Stockholmsområdet, men vi har också bussar som kommer från kryssningsfartygen och bilburna gäster från hela Europa.

Det som attraherar är den sköna blandningen av lantmiljö, kvalitet och estetik. Rejäl svensk mat serveras i en charmig lada, barn- och hundfamiljer har en

mängd aktiviteter att välja bland, precis som kompisgäng och arbetsteam, och naturen är bedårande med sina steniga ekslutningar.

Här har finansmannen, före OS-generalen med mera, Olof Stenhammar, byggt ut faciliteter och aktiviteter med känslig hand de senast tio åren.

- Nästa projekt är att bygga ett hotell med 150 rum, berättar Ingrid Westman. Det ska ligga rakt ute i träsket här intill och gästerna ska kunna somna till ljudet av kväkande grodor. Riktigt naturnära!